

**Katedra Historii Prawa i Prawa Wyznaniowego
Instytutu Nauk Prawnych Uniwersytetu Opolskiego**

XIX Colloquium Prawno-Historyczne
Między profanum a sacrum – aspekty prawne i historyczne

3 czerwca 2025 r. (wtorek)
ul. Katowicka 87a WPiA UO, Opole

PROGRAM

Sala 5.18 (IV piętro)

Przewodniczenie: prof. UO dr hab. Piotr Sadowski

9.45 Otwarcie konferencji - prof. UO dr hab. **Daniel Pietrek**
Prorektor Uniwersytetu Opolskiego ds. Nauki

10.00 prof. ordinario dr h.c. **Salvatore Puliatti** (Università di Parma),
Ragion di stato e controversie religiose: la questione monofisita nella legislazione giustiniana

10.20 prof. dr hab. dr h.c. **Bronisław Sitek** (Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej,
Uniwersytet SWPS),
Rola religijnej przysięgi składanej przez urzędników publicznych w starożytnym Rzymie i jej współczesne znaczenie - studium na przykładzie ustaw municypalnych oraz współczesnego prawa samorządowego

10.40 prof. dr hab. **Stanisław Leszek Stadniczeńko** (AEH),
Zagubienie się człowieka w rewolucji kulturowej

11.00 prof. dr hab. **Krystyna Kossakowska-Jarosz** (UO),
Góra św. Anny jako świętość polskojęzycznych Górnoślązaków w potrzasku profanacji (przełom XIX i XX wieku)

11.20 prof. dr hab. **Józef Koredczuk** (UWr), *Granice klauzuli sumienia*

11.40 Dyskusja

12.00-12.30 Przerwa kawowa sala 2.7 (I piętro)

Sala 2.7 (I piętro)

12.30-14.30 Sekcja I

Przewodniczenie:

prof. dr hab. Bronisław Sitek

12.30 prof. UO dr hab. **Piotr Sadowski** (UO), *Evocatio romana i hittita przykładem różnic i podobieństw dwóch porządków prawnych*

12.45 dr **Aleksandra Szymańska** (UWr), *Lucasa de Penna zejście ze ścieżki rzeczy doczesnych na drogę spraw duchowych. Komentarz do C. 11, 75 (74), 4*

13.00 dr **Marcin Piotr Bider** (UwS), *«Utrum abbatissa habeat iurisdictionem in temporalibus?»: Studium przypadku uprawnień opatki w mitrze i z pastorałem w okresie potrydenckim*

13.15 dr **Karolina Wojtucka**, *Hostia między sacrum a profanum: jej rola w procesach o czary w Velkich Losinach i Šumperku w XVII wieku*

13.30 dr **Daniel Wojtucki** (UWr), *Sathanae sit rapina – samobójstwo w nowożytnym mieście na przykładzie Świdnicy*

13.45 prof. UR dr hab. **Piotr Steczkowski** (UR), *Od świętych kongregacji do dykasterii. Kierunki reform kurii rzymskiej po soborze watykańskim drugim*

14.00 mgr **Konrad Kamiński** (UR), *Posługa czy zawód? Status prawny, obowiązki i warunki pracy organisty w okresie międzywojennym*

14.15 Dyskusja

14.30-15.00 Przerwa kawowa s. 2.7 (I piętro)

Sala 5.7 (IV piętro)

12.30-14.30 Sekcja II

Przewodniczenie:

prof. UO dr hab. Dariusz Walencik

12.30 prof. UO dr hab. **Dariusz Walencik** (UO), *Spór o model nauczania religii w publicznych szkołach i przedszkolach w Polsce*

12.45 prof. UWM dr hab. **Mieczysław Różański** (UWM), *Podstawy prawne nauki religii w szkołach publicznych w czasie II Rzeczypospolitej*

13.00 dr **Tomasz Rzymkowski** (SGMK), *Podstawa prawna lekcji religii w polskiej szkole. Perspektywa historyczno-prawna*

13.15 prof. UO dr hab. **Paweł Sobczyk** (UO), *„Czemu jednak Polska nie miała stworzyć najnowszego ze wszystkich typów konkordatu?” – Stanisław Grabski, W 100. Rocznicę Konkordatu Polskiego z 1925 roku*

13.30 prof. UW dr hab. **Paweł Borecki** (UW), *Polskie konkordaty w XX wieku - treść i realizacja, jako przejaw regresu rodzimej kultury prawnej w sprawach wyznaniowych*

13.45 prof. UO dr hab. **Andrzej Szymański** (UO), *Konflikt wyznaniowy na Ukrainie. Akcja rządu przeciwko Ukraińskiej Cerkwi Prawosławnej (Patriarchatu Moskiewskiego) - wybrane aspekty*

14.15 Dyskusja

14.30-15.00 Przerwa kawowa s. 2.7 (I piętro)

Sala 2.7 (I piętro)

15.00-17.00 Sekcja IV

Przewodniczenie:

prof. dr hab. Józef Koredczuk

15.00 dr **Łukasz Denys** (PO), *Prawne aspekty inwestycji sakralnych i kościelnych na terenie województwa opolskiego w latach 1974-1989*

15.15 mgr **Janusz Oszytko** (IPN), *Próba ustalenia złych czynów funkcjonariuszy niemieckich z obozów dla Żydów pod Górą Św. Anny i w Dolnej - w cieniu annogórskiej kalwarii*

15.30 mgr **Lena Zelmanowicz** (UO), *Biskup Czesław Kaczmarek w cieniu represji komunistycznych*

15.45 dr **Łukasz Bernaciński** (Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris), *Wykorzystanie narzędzi prawnych Kościoła do ochrony uczniów przed wulgarną edukacją seksualną*

16.00 dr **Paweł Fiktus** (WSP we Wrocławiu), *Ochrona znaków granicznych w prawie administracyjnym*

16.15 dr **Andrzej Fąk**, *Profanum i sacrum z perspektywy badań numizmatycznych. Wybrane zagadnienia*

16.45 **Tomasz Rogus**, *Polska spuścizna Heinricha Pohlmana, mistrza sztuki sepulkralnej*

17.00 Dyskusja

Sala 3.8 (II piętro)

15.00-17.00 Sekcja V (on-line)

Przewodniczenie:

prof. UO dr hab. Andrzej Szymański

15.00 prof. UJ dr hab. **Zdzisław Zarzycki** (UJ), *Desakralizacja prawa małżeńskiego (rozwodowego) w powojennej Polsce na przykładzie akt Sądu Okręgowego w Krakowie w latach 1945-1950*

15.15 prof. AJP dr hab. **Paweł A. Leszczyński** (UJP), *Umowa między Republiką Czeską a Stolicą Apostolską podpisana 24 października 2024 r. - kontekst oraz zwięzła charakterystyka jej treści*

15.30 dr **Judyta Dworas-Kulik** (KUL), *Rejestracja małżeństw w międzywojennej Polsce*

15.45 dr **Konrad Zamirski**, (UBiNS „Varsovia”), *Administracja wyznaniowa w Polsce od XX do XXI wieku*

16.00 dr **Igor Kilanowski** (UKSW), *Rola Kościoła katolickiego w kształtowaniu uniwersytetów Europy. Aspekty prawno-historyczne*

16.15 dr **Marta Moldovan-Cywińska** (WUM), *Happeningi Pomarańczowej Alternatywy - między sacrum a profanum*

16.30 dr **Aneta Abramowicz** (KUL), *Zasada równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych jako gwarancja wolności sumienia i religii*

16.45 mgr **Tomasz Abramowicz** (KUL), *Udział czynnika społecznego w procesie wykonywania kary pozbawienia wolności określony w art. 38 KK w 1997 roku, na przykładzie działalności kościołów i innych związków wyznaniowych*

17.00 prof. UR dr hab. **Jerzy Nikolajew** (UR), *Białoruska ustawa o wolności sumienia i organizacjach religijnych po nowelizacji z 30 grudnia 2023 r., czyli sacrum pod kontrolą państwa*

17.15 Dyskusja

17.30 Obiadokolacja w Restauracji Hotelu Szara Willa, ul. Oleska 11, Opole

Współorganizatorzy:

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Opolskiego

Fundacja Uniwersytetu Opolskiego

Koło Naukowe Praw Człowieka

Koło Naukowe Inter-Lex

Sekretarz Colloquium: dr Katarzyna Pluta (UO), kpluta@uni.opole.pl

Sala 5.11 (IV piętro)

12.30-14.30 Sekcja III

Przewodniczenie: dr Katarzyna Pluta

Studenci:

12.30 **Filip Sarowski** (UO), *Konstantyn Wielki a Sobór Nicejski*

12.40 **Karol Sworowski** (UO), *Ustawodawstwo religijne Teodozjusza Wielkiego*

12.50 **Jakub Znaniecki** (UO), *Crimina extraordinaria w ustawodawstwie cesarza Justyniana I Wielkiego*

13.00 **Karolina Lewicka** (UO), *Sakrament małżeństwa w średniowiecznej Polsce*

13.10 **Karolina Kinur** (UO), *Kronika Długosza o napięciach między władzą świecką a Kościołem rzymsko-katolickim*

13.20 **Mateusz Kulesa** (UO), *Religijna odmienność, a przywileje: Porównanie sytuacji ahl adhdhimma w krajach muzułmańskich oraz Kościoła Prawosławnego na Rusi w świetle jarłyków chańskich*

13.30 **Sandra Łatka** (UO), *Stosunek Leona XIII do przemian społecznych na podstawie encykliki Rerum novarum*

13.40 **Jakub Sendor** (UO), *Ustawa o rozdziale Kościoła od państwa we Francji z 1905 roku*

13.50 **Michał Rybak** (UO), *Stosunek państwa do kościołów w Rosji od panowania monarchii absolutnej do Rewolucji Październikowej*

14.00 **Olivia Kucharska** (UO), *Rola małżeństwa w społeczeństwie na podstawie nauczania Jana Pawła II oraz adhortacji Familiaris consortio*

14.10 **Ryszard Odlanicki-Poczobutt** (UO), *Kanony Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. odsyłające do prawa państwowego*

14.20 Dyskusja

14.30 -15.00 Przerwa kawowa s. 2.7 (I piętro)